

מ"ת 23571/06/21 - מוחמד חמארשה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 23571-06-21 מדינת ישראל נ' חמארשה (עצור/אסיר בפיקוח)
תיק חיצוני: 382193/2021

בפני כבוד השופטת אורית וינשטיין
המבקש: מוחמד חמארשה (עצור בפיקוח)
נגד מדינת ישראל
המשיבה:

החלטה

1. המבקש הגיש ביום 1.7.22 "בקשה דחופה לעיון חוזר לאפשר למבקש יציאה לעבודה" (להלן - **הבקשה לעיון חוזר**), במסגרתה טען כי נעצר ביום 31.5.21 ונותר במעצר ממשי עד ליום 21.7.21, ולאחר מכן, על פי החלטת כבוד השופט סילמן מיום 21.7.21 הושם במעצר בפיקוח אלקטרוני בביתו בכפר קרע בצירוף פיקוח אנושי.
2. המבקש טוען כי מאז ההחלטה על מעצרו באיזוק אלקטרוני התנהל מו"מ בתיק העיקרי לצורך הגעה להסדר טיעון, אך בסופו של דבר המו"מ לא צלח ומועדים לשמיעת ראיות נקבעו לחודש נובמבר ואילך.
3. המבקש טוען כי מאז מעצרו באיזוק אלקטרוני לא הפר את תנאי המעצר והוכיח כי ניתן ליתן בו אמון.
4. לעמדת המבקש, כעולה מסעיף 5 לבקשה לעיון חוזר "הגיעה העת לאור חלוף הזמן ונסיבותיו של התיק והאימון שהוכיח המבקש, בין היתר בזמן יציאתו לחלונות התאוררות מדי יום 4 שעות ביום וללא כל הפרה מצידו, דבר המצדיק לאפשר לו לחזור למעגל העבודה".
5. המבקש טען בבקשה לעיון החוזר כי עברו יותר מ-12 חודשים מאז מעצרו הממשי והמעצר באיזוק אלקטרוני ובכך יש כדי להקהות את מסוכנותו, בשים לב לגילו, היעדר עבר פלילי, וחלקו בביצוע העבירה. המבקש עותר לאפשר לו לצאת לעבודה באתר עבודה סגור, בעבודות בניין עם דודו מר בלאל חמארשה, אשר יהיה צמוד אליו באופן מלא וכי תוצמד לו גם השגחה מלאה ונוספת מאת עובדי האתר, על ידי דודים אחרים של המבקש.
- לבקשה לעיון חוזר צורף מכתב מאת ב.ע. חמארשה הנדסה ובנייה בע"מ, בו צוין כי מדובר בחברה משפחתית העוסקת בתחום הבניה והשיפוצים מזה 20 שנה ומבצעת פרויקטים ברחבי הארץ ולאחרונה מבצעת פרויקטים ביישוב מצפה אילן. החברה עומדת להתחיל פרויקט גדול של בניית בית כנסת וכי לא תהיה מניעה לקלוט את המבקש לעבודה משעה 07:00 עד השעה 18:00.
6. המשיבה מתנגדת לבקשה לעיון החוזר. לעמדת המשיבה רק ביום 1.5.22 ניתן למבקש חלון התאוררות יומי של 4 שעות, ומאז לא חלף זמן ניכר ולא חל שינוי בנסיבות. המשיבה מציינת בנוסף כי

העיכוב בתחילת שמיעת הראיות נבע, רובו ככולו, בשל בקשות דחיה וביטול דיונים מטעם ההגנה. עוד טענה המשיבה כי חלונות יציאה לעבודה אינם מתיישבים עם סטטוס מעצר באיזוק אלקטרוני.

7. על פי החלטת כבוד השופט סילמן מיום 30.6.22 התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים בעניין מסוכנות המבקש ותנאי מגבלות החירות.

8. תסקיר מעצר משלים הוגש לתיק בית המשפט ביום 26.7.22. בתסקיר המשלים צוין כי נלקחה בחשבון העובדה כי המבקש עומד עד כה בתנאי המעצר באיזוק מזה כשנה אשר במהלכה לא נרשמה לחובתו כל הפרה ואף לא נפתחו נגד המבקש תיקים פליליים חדשים. שירות המבחן התייחס לקשייו של המבקש במסגרת המעצר בפיקוח אלקטרוני ברמה הרגשית והכלכלית ואת נכונות המבקש לבצע התבונות ביקורתית על התנהלותו. שירות המבחן אף ציין את התרשמותו מהמפקח הפוטנציאלי שהוצע כמפקח אחראי ומגויס למשימת הפיקוח במסגרת מקום העבודה. שירות המבחן העריך כי חלה הפחתה ברמת הסיכון הנשקפת מהמבקש וסבר כי "בשלה העת" להקל בתנאים בהם הוא שוהה כיום. שירות המבחן המליץ אפוא על הסרת האיזוק האלקטרוני ועל יציאתו של המבקש לעבודה המוצעת בליווי המפקח המוצע.

9. ביום 11.8.22 הגיש המבקש בקשה למתן החלטה בעניין הבקשה לעיון חוזר ולחילופין ביקש כי ייקבע מועד דיון בבקשה.

10. על פי החלטת כבוד השופט סילמן נקבע מועד לדיון בבקשה ליום 16.8.22, תוך שצוין על ידו כי "קיים קושי רעיוני 'לקפוץ' משלושה חלונות מדודים להסרת איזוק".

11. הבקשה לעיון החוזר הובאה בפני במסגרת תורנות פגרת הקיץ. על פי בקשת ב"כ המבקש נדחה הדיון ליום 18.8.22, מועד בו התקיים דיון בנוכחות הצדדים.

12. ב"כ המבקש חזר בדיון על טענותיו ואף הפנה לפסיקה אשר לטעמו מצדיקה היעדרות לבקשה לעיון החוזר בעניינו של המבקש. עוד נטען כי נאשם אחר, בשם באשיר אבו ראשד, המגיע מאותו מקום מגורים כמו המבקש, ועצור אותה תקופה - הוסר האיזוק האלקטרוני בעניינו בהסכמת המדינה.

13. המשיבה חזרה על התנגדותה לבקשה לעיון החוזר והוסיפה וציינה כי לא ניתן להתעלם מהתרשמותו של שירות המבחן בתסקיר המעצר הראשון בו צוין כי במצבי מתיחות על רקע פוליטי-מדיני קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות דומה. עמדת המשיבה היא כי על אף ששירות המבחן ציין בתסקיר המשלים כי חלה הפחתה ברמת הסיכון הנשקפת מהמבקש - אין בכך די כדי לאיין את מסוכנותו, בהינתן מצבי החירום והמתיחות המתמידים בהם אנו חיים במדינה. נוכח העובדה כי המבקש ביצע את העבירות בהן הוא מואשם ממניעים אידיאולוגיים - אותם קשה לשנות - ומאחר והמצב במדינה עודנו מתוח ונפיץ - הרי שקיים סיכון לציבור אם ישוחרר המבקש מהפיקוח האלקטרוני.

המשיבה הוסיפה וציינה כי הפסיקה אליה הפנה ב"כ המבקש אינה פסיקה רלבנטית לעצורים שנעצרו במסגרת מבצע "שומר חומות", וכי קיימת פסיקה של בית המשפט העליון הקובעת כי עבירות שבוצעו במסגרת מבצע "שומר חומות" מצדיקות מעצר של ממש.

ב"כ המשיבה אף ציינה, בהתייחס לטענת ב"כ המבקש, בעניינו של נאשם אחר ששוחרר מפיקוח אלקטרוני - כי קיימת שונות בין המבקש לבין אותו נאשם אחר, אשר הורחק ממקום ביצוע העבירות ועניין זה נלקח בחשבון במתן ההחלטה.

14. לאחר שעיינתי בבקשה לעיון החוזר ושמעתי את טענות הצדדים בדיון סבורני כי אין מקום, למצער לא בעת הזו, להיעתר לבקשה.

15. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, ידוי אבן לעבר כלי תחבורה, חבלה במזיד ברכב ממניע של גזענות, התפרעות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו בנסיבות מחמירות.

כפי שצוין בהחלטת כבוד השופט סילמן מיום 21.7.21 בבקשה למעצר עד תום ההליכים, מדובר באירוע שהתרחש במהלך תקופת מבצע "שומר חומות". צעיר יהודי נכנס עם רכבו לכפר קרע, מקום מגורי המבקש, ורכבו הוקף בהמון זועם, שהתגודד סביב רכבו. הרכב ובו הצעיר היהודי הותקף באבנים ובמכות על ידי המון אנושי, כאשר הפורעים מכים ברכב ומיידים אבנים לעברו.

16. על פי כתב האישום, המבקש השתתף בהתפרעות ההמונית, במשך מספר שעות, כשהוא רעול פנים, וכחלק מההתפרעות ידה מספר אבנים לעבר שוטרים, וכן ניסה לחסום את מעבר הרכב בכביש, חבט ברכב בידיו ויידה אבן לעבר הרכב, אשר פגעה בחלקו האחורי של הרכב.

17. בהחלטת השופט סילמן מיום 21.7.21 ניתן שיקוף לבעייתיות עניינו של המבקש נוכח המעשה החמור והקשה בו הוא מואשם, על רקע אידיאולוגי, וכן בשל המיקום הבעייתי של חלופת המעצר.

בסופו של דבר, החליט כבוד השופט סילמן על השמתו של המבקש במעצר בפיקוח אלקטרוני בליווי מפקחים אנושיים בשל הטעמים שפורטו בהחלטתו, תוך שהודגש כי "מדובר יהיה בחלופה הרמטית למשך פרק זמן ממושך ביותר, למעט לצרכים טיפוליים, רפואיים ומשפטיים". נוכח הנסיבות האמורות מצא כבוד השופט סילמן כי יש מקום גם לקבוע ערובות גבוהות יותר לצורך יצירת הרתעה נוספת ולא הותרו חלונות התאוררות.

18. ביום 1.5.22 ביקש המבקש כי יפתחו לו חלונות התאוררות מדי יום למשך 4 שעות (בין השעות 10:00 ל- 14:00). המשיבה הסכימה לאפשר למבקש חלונות התאוררות כאמור, בשים לב לחלופת הזמן מאז החלטת המעצר באיזוק אלקטרוני ולאחר עיון במכתבו של העובד הסוציאלי סאמר עתאמנה בעניין מצבו הנפשי של המבקש.

יצוין, כי טרם הגשת הבקשה הנ"ל - אושרו למבקש חלונות התאוררות של שעה וחצי, שלוש פעמים בשבוע.

בהחלטת כבוד השופט סילמן מיום 1.5.22 אושרו למבקש חלונות התאוררות מדי יום בין השעות 10:00 עד 14:00.

19. כאמור לעיל, הבקשה לעיון החוזר מושא ההחלטה דנן הוגשה ביום 1.7.22 - חודשיים בסך הכל לאחר שאושרו למבקש חלונות התאוררות היומיים לפרקי זמן של 4 שעות.

20. סבורני, כי הדין עם המשיבה בטענתה כי אין מקום, בנסיבות האמורות, לבטל את האיזוק האלקטרוני. בנוסף, דומני כי בהחלטה שניתנה על ידי כבוד השופט סילמן ביום 11.8.22 - הובהר למעשה כי קיים קושי בבקשה זו לעיון חוזר.

21. בחלוף חודשיים בלבד ממועד ההחלטה שאפשרה למבקש חלונות התאווורות יומיים של 4 שעות בכל יום, חזר המבקש ופנה לבית המשפט בבקשה לעיון החוזר וביקש להסיר את האיזוק האלקטרוני ולאפשר לו לצאת ממקום המעצר בפיקוח לעבודה למשך שעות ארוכות - 11 שעות - כאשר לא הובהר כלל אם מדובר בשעות העבודה "נטו" או האם מדובר בשעות כולל ההגעה והחזרה ממקום העבודה. כך או כך, מדובר ב"קפיצת מדרגה" משמעותית בתנאי מעצרו של המבקש, אשר לטעמי - לא ניתן לאשר (ראו: בש"פ 977/20 עמאר נ' מדינת ישראל 19.9.2020).

22. בית המשפט ידון בבקשות לעיון חוזר בנוגע להחלטות הנוגעות למעצר, במצבים שבהם נתגלו עובדות חדשות, או נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה. **לא זה המקרה שבפניי.**

אמנם ההחלטה על מעצרו של המבקש באיזוק אלקטרוני ניתנה לפני כשנה, אך רק בחודש מאי האחרון ניתנו למבקש חלונות התאווורות יומיים של 4 שעות. הבקשה, אשר בגינה ניתנו חלונות ההתאווורות האמורים, נשענה על חלוף הזמן ועל היעדר הפרות של תנאי המעצר על ידי המבקש, וכן על מכתב מאת העובד הסוציאלי.

מאז מתן אותה החלטה - לא התגלו עובדות חדשות, לא חלף זמן ניכר ולא חל שינוי בנסיבות.

דומני, כי המבקש מבסס את הבקשה לעיון חוזר דנן בעיקר בשל החלטה שניתנה בענייניו של עצור אחר - באשיר אבו ראשד, אך כעולה מההחלטה בענייניו של העצור האחר, התייחס כבוד השופט סילמן בעצמו להבדלים המשמעותיים בענייניו של המבקש לעומת ענייניו של העצור האחר.

23. ממילא סבורני, כי יש לבחון כל מקרה לגופו, לפי נסיבותיו הקונקרטיות.

כפי שנקבע בהחלטת המעצר באיזוק אלקטרוני - המעשים בהם מואשם המבקש הינם חמורים וקשים והובהר למבקש כי המעצר באיזוק יהיה הרמטי ולמשך פרק זמן ממושך. על אף זו, בהסכמת המשיבה, ניתנה למבקש זה לא מכבר - ביום 1.5.22 - הקלה משמעותית בתנאי המעצר בדמות חלונות התאווורות יומיים בני 4 שעות בכל יום.

התמשכות ניהול ההליך העיקרי נוצרה בשל מו"מ שהתנהל בין הצדדים ושלא צלח בסופו של דבר. המשיבה הבהירה כי שמיעת הראיות בענייניו של המבקש התעכבה בעיקר בשל דחיות מצד ההגנה ועניין זה לא נסתר על ידי המבקש - לא במסגרת הבקשה לעיון החוזר ולא במסגרת הדיון בה.

24. איני מתעלמת מהמלצת שירות המבחן בתסקיר המעצר המשלים, אך עם זאת, כידוע, מדובר בהמלצה בלבד. תפקידו של בית המשפט הוא לאזן בין מכלול האינטרסים הרלבנטיים, לרבות השיקול של האינטרס של הגנה על שלום הציבור - ולא לראות לנגד עיניו רק את אינטרסיו של המבקש.

במקרה דנן, צודקת המשיבה בטענתה כי אין להתעלם מן האמור בתסקיר המעצר הראשון בו צוין מפורשות כי בעתות חירום על רקע משבר פוליטי-מדיני, כאשר המבקש נתון בסביבת מגוריו, קיים סיכון משמעותי להישנות

עבירה דומה. הפחתה ברמת הסיכון, כפי התרשמות שירות המבחן בתסקיר המשלים - אינה מאיינת את הסיכון ואינה מצדיק לטעמי את הסרת האיזוק האלקטרוני.

25. איני סבורה כי הפסיקה אליה הפנה בא כוח המבקש - רלבנטית לענייננו. ככל שמדובר בפסיקת בית המשפט המחוזי, ממילא היא אינה מחייבת את המותב דנן. בית המשפט העליון אמנם התייחס בפסיקה מסוימת למתן אפשרות לעצורים (במעצר בית) לצאת לעבודה, אך בסופו של דבר כל מקרה נדון לפי נסיבותיו וכאשר עסקינן בעבירות דוגמת העבירות בהן מואשם המבקש - ובמכלול השיקולים הרלבנטיים שפורטו לעיל, אין מקום, למצער לא בשלב זה, להיעתר לבקשה.

לפיכך, הבקשה לעיון החוזר נדחית.

המזכירות תשלח מיידית את ההחלטה לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, כ"ד אב תשפ"ב, 21 אוגוסט 2022,
בהעדר הצדדים.